PRATIK DERS

Mënyra lidhore

Ders kategorisi: Mësime të gjuhës shqipe

> Format e lidhores në katër kohët e saj dhe përdorimi i saj pas foljeve gjysmëndihmëse e lidhëzave.

Mënyra lidhore

Lidhorja është mënyra e varësisë. Ajo nuk e paraqet veprimin si fakt, por si diçka të dëshiruar, të mundshme, të nevojshme ose të varur nga një folje a lidhëz tjetër. Shenja e saj e pandarë është pjesëza **të**.

Përdorimi dhe qëllimi

- **Pas foljeve gjysmëndihmëse:** *mund **të** vij, duhet **të** shkoj, dua **të** flas, filloj **të** lexoj.*
- **Pas lidhëzave kohore:** *kur **të** mbarosh, sapo **të** vijë, derisa **të** kthehem.*
- **Në fjalitë qëllimore:** *Fola ngadalë që **të** më kuptonin.*
- **Në fjalitë kushtore:** *Po **të** kem kohë, do të vij.*
- **Si urdhër i zbutur ose ftesë:** ***Të** shkojmë! Le **të** fillojmë.*
- **Në pyetje dyshimi:** *Ç'**të** bëj tani?*

Katër kohët e lidhores

Koha	Forma (folja «punoj»)	Shembull
E tashme	të punoj	*Dua **të punoj** këtu.*
E pakryer	të punoja	*Doja **të punoja** atje.*
E kryer	të kem punuar	*Duhet **të kem punuar** mjaftueshëm.*
Më se e kryer	të kisha punuar	*Sikur **të kisha punuar** më shumë!*

Paradigma e lidhores së tashme dhe të pakryer

Veta	E tashme	E pakryer
unë	të punoj	të punoja
ti	të punosh	të punoje
ai / ajo	të punojë	të punonte
ne	të punojmë	të punonim
ju	të punoni	të punonit

ENGLISH FOR LIFE

© 2026 English For Life LLC — Foreign Language Learning Association, Kumanovo, North Macedonia. All rights reserved.
All content, trademarks and materials on this website are the property of English For Life and may not be reproduced or distributed without prior written permission.

Veta	E tashme	E pakryer
ata / ato	të punojnë	të punonin

Foljet ndihmëse: *të jem, të jesh, të jetë ...* dhe *të kem, të kesh, të ketë ...*

Veta e tretë njëjës — pika më e vështirë

Në lidhoren e tashme, veta e tretë njëjës merr mbaresën **-ë** dhe ndryshon nga dëftorja:

Dëftore	Lidhore
ai punon	ai duhet të puno**jë**
ai shkon	ai mund të shko**jë**
ai hap	ai duhet të hap**ë**
ai është	ai duhet të je**të**
ai ka	ai duhet të ke**të**

Nga letërsia shqipe

Naim Frashëri e përdor lidhoren për të shprehur qëllimin e flijimit të qiririt:

*«... **që t'u ap** pakëzë dritë, / natënë **t'ua bënj** ditë.»*

Të dyja format janë lidhore të tashme pas lidhëzës qëllimore **që**. Në shqipen e sotme standarde do të shkruanim *t'u jap* dhe *t'ua bëj*.

Fjalët sinjalizuese

mund, duhet, dua, provoj, filloj, vazhdoj, le, që, në mënyrë që, kur, sapo, para se, pasi, derisa, po të, sikur, nëse — pas secilës prej tyre pritet lidhorja.

Gabimet e zakonshme

Gabim	Saktë	Pse
Ai duhet të punon.	**Ai duhet të punojë.**	veta III merr *-ë*
Mund vij nesër.	**Mund të vij nesër.**	pjesëza *të* nuk hiqet
Kur do të mbarosh, më thuaj.	**Kur të mbarosh, më thuaj.**	pas *kur* vjen lidhorja
Sikur të kam kohë ...	**Sikur të kisha kohë ...**	*sikur* kërkon lidhoren e pakryer
Doja të punoj atje.	**Doja të punoja atje.**	koha e lidhores ndjek foljen drejtuese

Provo vetë

1. Ai duhet ___ (nisem) herët. *(të niset)*
2. Kur ___ (mbaroj) detyrën, do të dal. *(të mbaroj)*
3. Doja ___ (flas) me ty dje. *(të flisja)*

© 2026 English For Life LLC — Foreign Language Learning Association, Kumanovo, North Macedonia. All rights reserved.
All content, trademarks and materials on this website are the property of English For Life and may not be reproduced or distributed without prior written permission.

4. Sikur ___ (kam) më shumë kohë! *(të kisha)*
5. Le ___ (fillojmë) mësimin. *(të fillojmë)*

Burime dhe referenca

- Naim Frashëri, *Fjalët e qiririt*, 1890.
- *Gramatika e gjuhës shqipe I – Morfologjia*, Akademia e Shkencave e Shqipërisë, Tiranë, 2002.
- *Gramatika e gjuhës shqipe II – Sintaksa*, Akademia e Shkencave e Shqipërisë, Tiranë, 2002.
- *Drejtshkrimi i gjuhës shqipe*, Instituti i Gjuhësisë dhe i Letërsisë, Tiranë, 1973.
- *Fjalori i gjuhës shqipe*, Akademia e Shkencave e Shqipërisë, Tiranë, 2006.

ENGLISH FOR LIFE

© 2026 English For Life LLC — Foreign Language Learning Association, Kumanovo, North Macedonia. All rights reserved.
All content, trademarks and materials on this website are the property of English For Life and may not be reproduced or distributed without prior written permission.
www.englishforlife.edu.mk · +389 71 989 903 · info@englishforlife.mk · Sayfa3